

Koulutus ja opetus valintavaiheessa (toinen aste)

**URHEILIJAN, VALMENTAJAN, OPETTAJAN
JA JOHDON OSAAMISTAVOITTEET**

KÄSITTEISTÄ

Koulutus

on organisoitua toimintaa, jonka tavoitteena on tuottaa opetukseen perustuvaa osaamista.

Opetus

on didaktiikan keskeisin käsite ja tarkoittaa kasvatustavoitteiden suuntaista tavoitteellista vuorovaikutusta, joka pyrkii aikaansaamaan oppimista.

Toisella asteella valintavaiheessa

olevat urheilijat tavoittelevat kansallista huippua, kansainvälistä menestystä tai ammattilaisuutta lajissaan.

Urheiluvalmennus on osa tutkintoa ja opintojen suunnittelussa otetaan huomioon urheilun ajankäytölliset vaatimukset.

Suomalaisen kilpa- ja huippu-urheilujärjestelmän tavoitteena on, että kaikki urheilijat suorittavat toisen asteen tutkinnon.

URHEILIJAN, VALMENTAJAN, OPETTAJAN JA JOHDON OSAAMISTAVOITTEET

URHEILIJA/OPISKELIJA

- Ymmärtää mitä kaksoisuran toteuttaminen tarkoittaa ja mitä se vaatii sekä asennoituu vaatimusten edellyttämällä tavalla siihen
- Ymmärtää mitä elämönhallinnan taidot ovat
- Ymmärtää ja tunnistaa yleiset opiskeluun liittyvät tavoitteet ja taidot

VALMENTAJA

- Ymmärtää kokonaisvaltaisen valmennuksen periaatteet – suhtautuu kannustavasti ja positiivisesti opiskeluun
- Ymmärtää yhteistyön merkityksen koulun kanssa
- Ymmärtää koulun toiminnan perusteet ja sen suorittamisen vaatimukset

OPETTAJA

- Arvostaa urheilua – suhtautuu kannustavasti ja positiivisesti urheiluun
- Ymmärtää urheilijan kaksoisuran ja sen toteuttamisen vaatimukset
- Ymmärtää yhteistyön merkityksen valmennuksen kanssa

JOHTO

- Ymmärtää urheiluakatemiatoiminnan kokonaisuuden
- Vaalii ja edistää avointa keskustelukulttuuria
- Ymmärtää läpinäkyvän ja selkeän viestinnän merkityksen

TOIMINTANA

- Kaksoisura ymmärretään kokonaisvaltaisena arjen toimintana, johon kuuluvat koulu, urheilu ja muu arkitoiminta.
- Psykologinen turvallisuus* on läsnä kaikessa toiminnassa. Turvallisuutta luo jatkuva dialogi eri toimijoiden kesken sekä arvostus kaikkia kohtaan.

*Psykologinen turvallisuus tarkoittaa ilmapiiriä ja ihmissuhteita, joissa yksilöstä tuntuu turvalliselta ja joissa yksilön toiminta on mahdollista eikä psyykkisen vahingoittumisen vaaraa ole.

URHEILIJAN/OPISKELIJAN OSAAMISTAVOITTEET

1. Urheilija ymmärtää mitä kaksoisuran toteuttaminen tarkoittaa ja mitä se vaatii sekä asennoituu vaatimusten edellyttämällä tavalla kaksoisuraan
 - Urheilija ottaa vastuun omasta oppimisestaan ja priorisoi niitä tarvittaessa.
 - Urheilija on tietoinen omista vastuistaan ja valinnoistaan sekä ymmärtää niiden vaikutuksen omassa toiminnassa.
 - Urheilija ymmärtää, että lukiossa tehtävät valinnat vaikuttavat korkeakouluhaun suoravalinnan kautta tulevaisuuden mahdollisuuksiin.
2. Ymmärtää mitä elämänhallinnan taidot ovat
 - Urheilija pystyy suunnittelemaan omaa arkeaan (mm. aikataulut, tehtävät).
 - Urheilija toimii sisukkaasti ja pitkäjänteisesti sekä itsemyötätuntoisesti ja psykologisesti joustavasti arjessa.
 - Urheilija ymmärtää, että on lupa myös rentoutua ja olla suorittamatta kaikkea täydellisesti.
 - Urheilija toimii aktiivisessa yhteistyössä eri toimijoiden (esim. opettaja, opiskelija, valmentaja, urheilija) kanssa.
 - Urheilija ymmärtää yhteistyötaitojen merkityksen sekä eri lajien välillä että yleislinjan opiskelijoiden kanssa.
4. Ymmärtää ja tunnistaa yleiset opiskeluun liittyvät tavoitteet ja taidot
 - Urheilija toimii sisukkaasti ja pitkäjänteisesti opiskeluissaan.
 - Urheilija tekee opiskelupalintoja omien kiinnostuksen kohteidensa perusteella ja löytää oman polkunsa toisen asteen opintojen aikana.
 - Urheilija tunnistaa hänen ympärillään olevan tukiverkoston ja pystyy pyytämään apua tarvittaessa.

VALMENTAJAN OSAAMISTAVOITTEET

1. Ymmärtää kokonaisvaltaisen valmennuksen periaatteet – suhtautuu kannustavasti ja positiivisesti opiskeluun
 - Valmentaja kannustaa ja tukee urheilijaa hänen opinnoissaan ja on tietoinen opintojen etenemisestä.
 - Valmentaja kannustaa urheilijaa hänen valitsemallaan polulla (kaksoisura = urheilu + opiskelu).
 - Valmentaja osaa priorisoida koulunkäynnin tarvittaessa urheilun edelle.
 - Valmentaja suunnittelee toimintaa niin, että sekä koulu että urheilu otetaan huomioon urheilijan arjessa.
2. Ymmärtää yhteistyön merkityksen koulun kanssa
 - Valmentaja tiedostaa jatkuvan vuoropuhelun merkityksen valmennuksen ja koulun henkilökunnan välillä.
 - Valmentaja ja koulun henkilökunta toimivat yhteisesti sovittujen ”pelisääntöjen” mukaisesti, jolloin ei synny ristiriitatilanteita urheilijan ja valmennuksen ja/tai koulun kanssa.
 - Valmentaja tiedostaa, että urheilijalla/opiskelijalla yhtenä päätavoitteena on valmistua oppilaitoksesta ja saavuttaa jatko-opintokelpoisuus tai ammattitutkinto.
 - Valmentaja informoi hyvissä ajoin koulua mm. leireistä ja kilpailumatkoista sekä muista tapahtumista, joilla on vaikutusta urheilijan koulunkäyntiin.
3. Ymmärtää koulun toiminnan perusteet
 - Valmentaja ymmärtää koulun perustoiminnot ja niiden toimintaperiaatteet (mm. periodijärjestelmä, päättöviikko, uusintakuulustelu, poissaolokäytännöt).
 - Valmentaja on tietoinen ylioppilaskirjoituksista ja niiden toteutumisesta sekä vaikutuksesta mm. jatko-opintoihin, jotta hän voi kannustaa urheilijaa hänen valitsemallaan tiellä.
 - Valmentaja on tietoinen ammattiopinnoista ja niiden toteuttamisesta, jotta hän voi kannustaa urheilijaa hänen valitsemallaan tiellä.

OPETTAJAN OSAAMISTAVOITTEET

1. Arvostaa urheilua – suhtautuu kannustavasti ja positiivisesti urheiluun
 - Opettaja on kiinnostunut nuoresta kokonaisvaltaisena ihmisenä.
 - Opettaja arvostaa urheilua tärkeänä osana nuoren elämää ja on kiinnostunut opiskelijan urheilusta.
 - Tutustuu esim. ryhmänohjaajana lajeihin, joiden urheilijoiden kanssa hän on tekemisissä.
 - Opettaja tiedostaa ja ymmärtää, että urheilija on lähtökohtaisesti oppilaitoksessa urheilun takia.
2. Ymmärtää urheilijan kaksoisuran ja sen toteuttamisen vaatimukset
 - Opettaja ymmärtää koulun ja urheilun yhdistämisen periaatteet ja toimii kannustaen opiskelijaa hänen kaksoisurallaan.
 - Opettaja tuntee harjoittelun peruseriaatteet
 - Opettaja tietää mm. miten harjoitteluympäristössä toimitaan, millaisia pelisääntöjä käytetään sekä millaisia harjoituksia toteutetaan.
 - Opettaja tunnistaa urheilulajien vuosikellot (mm. kilpailut, leirit, harjoittelun jaksotuksen periaatteet).
 - Opettaja ymmärtää urheiluakatemiatoiminnan merkityksen osana toimintaympäristöä.
4. Opettaja on aktiivisessa yhteistyössä valmennuksen kanssa
 - Opettaja ymmärtää valmennuksen perustoiminnot ja niiden toimintaperiaatteet (mm. valmennuksen suunnittelu, lajien vuosikellot, asiantuntijatoiminta).
 - Opettaja informoi hyvissä ajoin valmennusta tärkeistä tapahtumista, joilla on vaikutusta urheilijan valmentautumiseen.
 - Koulun henkilökunta ja valmentajat toimivat yhteisesti sovittujen ”pelisääntöjen” mukaisesti, jolloin ei synny ristiriitatilanteita urheilijan ja koulun ja/tai valmennuksen kanssa.

JOHDON OSAAMISTAVOITTEET

1. Ymmärtää urheiluakatemiatoiminnan kokonaisuuden
 - Johto ymmärtää suomalaisen urheilujärjestelmän toimintaa.
 - Johto ymmärtää suomalaisen koulutusjärjestelmän toimintaa.
 - Johto ymmärtää mitä kaksoisuran suorittaminen vaatii (mm. urheilijalta, henkilöstöltä, toimintaympäristöltä).
2. Vaalii ja edistää avointa keskustelukulttuuria
 - Johto edistää ja mahdollistaa organisoituja arjen kohtaamisia.
 - Johto vahvistaa ja edistää valmennuksen ja koulun yhteistyötä.
3. Ymmärtää läpinäkyvän ja selkeän viestinnän merkityksen
 - Johto ymmärtää kokonaisvaltaisen perehdytyksen merkityksen yhteisön toimintaa vahvistavana toimintana.
 - Johto edistää ja vahvistaa avointa viestintää urheilun ja koulun kesken.
 - Esim. säännölliset info- ja keskustelutilaisuudet (valmennus, opetus, urheilijat)
 - Johto suunnittelee, toteuttaa ja arvioi toimintaa toimintaympäristökokonaisuudessa.
 - Johto toimii suunnitelmallisesti sekä pitkäjänteisesti ja mm. kerää toiminnasta palautetta, jonka kautta toimintaa ja toimintaympäristöä kehitetään.